

Załącznik Nr 1.

**Działania i Projekty realizowane przez Ośrodek
Pomocy Społecznej w Trzebini w placówce
zlokalizowanej na Osiedlu Siersza
ul. Grunwaldzka 101.**

TRZEBINIA

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej w Trzebini, działający w strukturze Zespołu Profilaktyki i Terapii Rodzin Ośrodka Pomocy Społecznej, rozpoczął swoją działalność w maju 2007 r.

Zajęcia organizowane w KIS mają charakter terapeutyczny, zatrudnieniowy i samopomocowy.

Są skierowane przede wszystkim do osób określonych przepisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym:

1. Bezdomnych, realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.
2. Uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia otwartego.
3. Uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej.
4. Chorych psychicznie, w rozumieniu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.
5. Długotrwale bezrobotnych, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
6. Zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.
7. Uchodźców, realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.
8. Osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Głównym celem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa.

REINTEGRACJA SPOŁECZNA – to działania, w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w klubie integracji społecznej umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

REINTEGRACJA ZAWODOWA – to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w klubie integracji społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Klub Integracji Społecznej w Trzebini jest jednostką otwartą na potrzeby lokalnego środowiska, zakres świadczonych usług i działania są dostosowane do potrzeb "grup ryzyka". KIS udziela wsparcia dla integrowania się grup osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych, pomaga jego członkom w samoorganizowaniu się i podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej.

Niezwykle ważnym aspektem działalności Klubu jest stworzenie ciepłej, przyjaznej atmosfery wśród uczestników. Ma to ogromny wpływ na wytworzenie się między nimi więzi społeczno-emocjonalnych i utrzymanie ich po zakończeniu udziału w zajęciach.

Klub Integracji Społecznej realizuje swoje zadania nie tylko wobec zamkniętej grupy, lecz jest jednostką otwartą na potrzeby i problemy osób z zewnątrz. Prowadzi działania kompleksowe,

tzn. udziela wsparcia i otacza opieką nie tylko uczestników, lecz również ich rodziny. Bardzo ważne jest podejście do każdego z uczestników Klubu. Szczególną rolę odgrywa tutaj indywidualna opieka doradcy zawodowego nad uczestnikami biorącymi udział w zajęciach oraz specjalistyczne poradnictwo indywidualne z psychologiem i pracownikiem socjalnym.

Najważniejsze działania realizowane przez KIS w 2024 r.:

1. W 2024 r. pracownicy KIS udzielili 148 porad indywidualnych, z których skorzystało 68 osób (40 mężczyzn, 28 kobiet).
2. W KIS zorganizowano zajęcia grupowe w ramach reintegracji społeczno – zawodowej dla osób bezrobotnych kierowanych przez pracowników socjalnych w celu aktywizacji. Zajęcia realizowano od stycznia do grudnia, w sumie 16 spotkań, w których uczestniczyło 71 osób.
3. W styczniu 2024 r. pracownicy KIS aplikowali w konkursie dotyczącym Priorytetu 6. Fundusze europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. W IV kwartale otrzymano środki finansowe na realizację projektu. Działania zostaną skierowane do 48 mieszkańców gminy na okres 3 lat. Jego celem będzie wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci poprzez kompleksowe działania zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami.
4. Na podstawie Porozumienia Nr 1/2024 między Starostą Chrzanowskim a Gminą Trzebinia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych zawartego w dniu 01.03.2024 w Gminie Trzebinia od marca do listopada realizowano program. Roczny plan potrzeb zakładał udział 24 osób. 17 z nich brało udział w całym okresie realizacji programu. Pozostałe zmieniały się. Łącznie do programu skierowano 32 osoby.
5. W Punkcie Aktywności Seniora zorganizowano 31 spotkań, w których średnio uczestniczyło 13 osób. W ramach Punktu, przeprowadzono między innymi zajęcia kulinarne, artystyczne, ogrodnicze oraz 10 godzin warsztatów ergoterapii i rękodzieła „Makrama – kreatywnie zaplątani”, których celem była aktywizacja poznawcza i społeczna, usprawnianie manualne i koordynacyjne, wzrost samooceny i sprawczości jako ważnego czynnika pozytywnego postrzegania życia w okresie starości. Zorganizowano także trzy wyjazdy edukacyjno – integracyjne do Zakopanego (11.06.2024 r.), Tarnowa i Ciężkowic (1.10.2024 r.), Rabsztyna, Pustyni Błędowskiej i Olkusza (30.10.2024 r.) oraz wyjście do kina Sokół w Trzebini (11.12.2024 r.). Zorganizowano także spotkanie z okazji 10 rocznicy funkcjonowania Punktu oraz wigilijne.
6. W KIS od marca do grudnia realizowano kolejną edycję Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024. Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W Programie uczestniczyło 38 osób niepełnosprawnych, w tym: 4 dzieci do 16 roku życia, ze znacznym stopniem 23 osoby, z umiarkowanym stopniem 11 osób. Usługi asystencji świadczyło 24 asystentów, którzy między innymi wspierali osoby niepełnosprawne w: wykonywaniu czynności

dnia codziennego, przemieszczaniu się zgodnie z potrzebami, załatwianiu spraw urzędowych, korzystaniu z dóbr kultury itp.

7. Pracownicy KIS aplikowali i otrzymali pozytywną cenę formalną i merytoryczną wniosku na kontynuację Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

8. Pracownicy KIS od czerwca do grudnia realizowali kolejną edycję programu wspierającego seniorów z Gminy Trzebinia w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. W ramach Programu seniorom zapewniono dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Teleopieka była realizowana poprzez zakup usługi telemedycznej oraz zakup nowych 33. Łącznie do dyspozycji seniorów pozostawało 104 opaski, wszystkie były wykorzystane. Wsparciem obejmowano osoby po 60 roku życia, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

9. W 2024 r. kontynuowano działania pod nazwą „Akcja Szafa” oraz inicjatywę „Uwolnij książkę” propagującą czytelnictwo wśród klientów KIS i polegającą na możliwości wzięcia książki do domu z dostępnych na półce i oddania w zamian innej własnej.

Obie akcje cieszą się dużym zainteresowaniem wśród klientów KIS, a tym samym wpisały się w stały element działalności.

10. Ponadto pracownicy KIS uczestniczyli: w spotkaniu sieciującym małopolskie podmioty zatrudnienia socjalnego, które dotyczyło między innymi przybliżenia różnych rozwiązań w zakresie reintegracji oraz wypracowania zasad współpracy; w spotkaniu informacyjnym dotyczącym wspólnoty Anonimowych Alkoholików, jej działalności oraz form wsparcia oraz miejsc odbywania się mityngów AA na terenie gminy oraz w Ogólnopolskiej Konferencji „Moc Kobiet” organizowanej przez Fundację SAMA MAMA która dotyczyła równości w pracy i aktywizacji zawodowej kobiet.

W 2024 r. z oferowanych form wsparcia Klubu Integracji Społecznej skorzystało 276 osób (134 mężczyzn, 142 kobiety).

Korpus Wsparcia Seniorów

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebini kontynuował realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Program był skierowany do osób po 60 roku życia, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Jego celem była poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Jest to nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To dobre rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia jak najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej. W ramach programu, seniorom w wieku 60 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”, które były wyposażone w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa była połączona z usługą operatora pomocy (całodobowo) – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiał połączenie się z dyspozytorem. Opaska pod względem funkcjonalności była prosta w obsłudze (posiadała jeden przycisk). Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi.

W 2024 r. dysponowano pierwotnie 71 opaskami, ale w ramach otrzymanej dotacji zakupiono dodatkowo 33 urządzenia, z których łącznie skorzystało 114 osób. Z każdą z tych osób została zawarta umowa zawierająca niezbędne informacje i zasady korzystania z urządzenia. Wszystkie opaski obsługiwane były przez realizatora usługi z zewnątrz, z którym OPS zawarł stosowną umowę. Realizacja programu Korpus Wsparcia Seniorów w roku 2024 zapewniła poczucie bezpieczeństwa, większą samodzielność osobom starszym. Istotnym jest również fakt, że osoby biorące udział w Programie są w większości osobami zamieszkującymi samotnie lub z członkami rodzin, które w większości pracują i nie są w stanie zapewnić im całodobowej opieki. Posiadanie opaski wpływa pozytywnie na funkcjonowanie psychospołeczne seniorów, którzy nie obawiają się zostawać samemu w domu lub też wychodzić poza miejsce zamieszkania. Ponadto w celu zapewnienia większego poczucia bezpieczeństwa seniorzy mieli możliwość dzwonienia pod specjalny numer telefonu przeznaczony tylko do obsługi Programu, gdzie pracownicy OPS zaangażowani bezpośrednio w realizację Programu udzielali wszelkich informacji, wsparcia w

technicznej obsłudze opaski lub innych pojawiających się trudnościach. "Niemierzalnym" efektem wsparcia w ramach Modułu II jest umożliwienie seniorom podzielenie się swoimi troskami, dolegliwościami zdrowotnymi z osobami, które nie tylko zajmowały się obsługą formalną Programu, ale także potrafiły wsłuchać się w problemy osób starszych.

W 2024 roku: - wykonano 699 połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum, - 120 razy został wciśnięty sygnał SOS. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 99 310,29 zł (z czego 74 851,19 zł to środki z dotacji, a 24 459,10 zł. to wkład własny).

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebini realizował Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami Programu byli:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - a) o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - c) traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi powyżej.

Program stanowił elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnościami;
- zwiększenia wsparcia asystenckiego dla uczniów z niepełnosprawnościami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Program w Gminie Trzebinia w ubiegłym roku był realizowany od lutego do grudnia. Wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością zostało objętych 38 osób niepełnosprawnych, w tym 4 dzieci. Program realizowało 24 asystentów, wskazanych przez uczestnika. Spośród asystentów 13 wykonywało usługę asystencji osobistej dla jednej osoby z niepełnosprawnością, natomiast 11 dla więcej niż jednej osoby z niepełnosprawnością.

Zakres czynności w ramach zadań asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością był ustalany według indywidualnych potrzeb uczestników. W szczególności dotyczył korzystania z dóbr kultury (wyjście do kina, muzeum), uczestnictwa w wydarzeniach plenerowych (spacery), wykonywania czynności dnia codziennego, wsparcia w czynnościach samoobsługowych, przemieszczenia się zgodnie z potrzebami, załatwiania spraw urzędowych, itp.

Dotychczasowa realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” pozytywnie wpłynęła na zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie

bardziej samodzielnego i aktywnego życia, co zwiększa ich możliwości zaspakajania potrzeb oraz włączenia w życie społeczne.

Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych wyniosła 8791,5 h w tym dla:

- osób ze znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności – 3162 h
- osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 2388,5 h
- z umiarkowanym sprzężonym stopniem niepełnosprawności – 360 h
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1841 h
- dzieci do 16 roku życia – 1040 h.

Program w całości był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Łączna kwota dotacji wykorzystana na realizację Programu wyniosła 511 443,28 zł.

Projekt „Wspieramy aktywność”

Gmina Trzebinia - Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebini w lutym 2024 r. złożył projekt o dofinansowanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w konkursie FEMP.06.26-IP.01-025/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Nazwa projektu „Wspieramy aktywność”. Projekt uzyskał pozytywny wynik oceny formalno-merytorycznej i został umieszczony na liście projektów wybranych do dofinansowania. Stosowna umowa pomiędzy Gmina Trzebinia, a Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości (Instytucją Pośredniczącą FEM 2021-2027) została zawarta w dniu 22.11.2024 r.

Projekt będzie realizowany do końca 2027 roku. Przewiduje się objąć nim 48 mieszkańców Gminy Trzebinia, w szczególności korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Głównym celem projektu jest wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci poprzez kompleksowe działania zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Z każdym uczestnikiem projektu zostanie przeprowadzona diagnoza indywidualnych potrzeb uwzględniająca zasoby, potencjał, predyspozycje, deficyty oraz potrzeby danej osoby. Zgodnie z nią mieszkaniem będzie obejmowany działaniami w projekcie.

W ramach projektu planuje się zrealizować:

1. Usługi aktywnej integracji o charakterze:

- społecznym w formie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu m.in. treningu kompetencji i umiejętności społecznych, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, cykl zajęć z zakresu prawidłowości rozwoju dzieci oraz sposobów radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi,
- zdrowotnym - indywidualne oraz grupowe, których celem będzie łagodzenia problemów zdrowotnych, zawodowym- kursy i staże zawodowe.

2. Usługi społeczne – mieszkanie treningowe dla osoby zagrożonej kryzysem bezdomności, wsparcie asystenta rodziny.

3. Działań wspierających aktywną integrację – poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa kompetencji w zakresie rekreacji i kultury, zapewnienie opieki nad osobą zależną, wypłacanie zasiłków.

Całkowita kwota projektu wynosi 1 520 538,12 zł, z czego kwota dofinansowania to 1 444 458,12 zł, wkład własny 76 080,00 zł. W 2024 roku w ramach realizacji Projektu przeprowadzono rekrutację pierwszych 16 uczestników. Nie wydatkowano żadnych środków.

Grupy Wsparcia

I. Grupa wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Celem spotkań grupowych jest:

- 1/ psychoedukacja, która umożliwi zdobycie niezbędnej wiedzy na temat swojej choroby i poznanie sposobów radzenia sobie z nią,
- 2/ prowadzenie treningów umiejętności społecznych z zakresu: samoobsługi, dbałości o higienę osobistą i estetyczny wygląd, gospodarowania pieniędzmi, nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z ludźmi, rozwiązywania problemów.

Przewidywanym efektem prowadzonej pracy grupowej w zakresie rehabilitacji psychiatrycznej jest:

- 1/ zachowanie chorego w sposób akceptowany przez otoczenie,
- 2/ wyrabianie nawyków celowej aktywności,
- 3/ sposób życia zbliżony do zwyczajowych norm.

Zajęcia grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi odbywały się raz w tygodniu w siedzibie Klubu Integracji Społecznej w Trzebini lub w plenerze. W zajęciach uczestniczyło 12 osób.

W ramach zajęć zorganizowano:

- wycieczki wyjazdowe do Rabsztyna, Olkusza i na Pustynię Błędowską, Zakopanego, Krakowa,
- wycieczki plenerowe na miejscu,
- warsztaty kulinarne,
- warsztaty rękodzieła,
- gry zespołowe,
- spotkania integracyjne z uczestnikami Punktu Aktywności Seniora,
- spotkanie wigilijne.

Część spotkań grupy było połączonych z zajęciami grupy wsparcia dla seniorów.

Ponadto prowadzone były konsultacje indywidualne, pomoc w wypełnianiu dokumentów i uzyskaniu uprawnień, wizytacje środowiskowe w miejscu zamieszkania uczestników, działania zmierzające do poprawy relacji z rodzinami - mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto zapewniono możliwość uczestnictwa bliskich w niektórych zajęciach organizowanych dla Grupy. Pracownicy oprócz tego prowadzili pracę z osobami z zaburzeniami psychicznymi polegającą na wizytacjach i częstym kontakcie z podopiecznymi, zwiększając tym samym ich szansę na utrzymaniu stabilnego stanu zdrowia i ograniczając ryzyko konieczności hospitalizacji.

II. Punkt Aktywności Seniora

Punkt Aktywności Seniora został utworzony w lipcu 2014 r. jako jedno z działań w projekcie systemowym „Zielone światło dla aktywności w Gminie Trzebinia” współfinansowanym ze środków EFS. Punkt zrzesza osoby starsze z gminy Trzebinia korzystające z różnego rodzaju wsparcia tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jego ideą jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu, stąd też działania organizowane w Punkcie koncentrują się na zaspokajaniu potrzeb takich jak:

- potrzeba kontaktów z innymi ludźmi,
- potrzeba wypoczynku i relaksu,
- potrzeba uznania, dowartościowania,
- potrzeba nowych doświadczeń, zdobywania wiedzy, umiejętności,
- potrzeba aktywności społecznej, kulturalnej, artystycznej, rekreacyjnej itp.

Podczas zajęć pracownicy KIS wspólnie z Seniorami wykonywali różnego rodzaju prace rękodzielstwa artystycznego, realizowali warsztaty kulinarne. Równocześnie podczas spotkań omawiane były bieżące problemy Seniorów dotyczące m.in. finansów, uzależnień w rodzinie, samotności, izolacji a także prowadzono warsztaty o tematyce z zakresu reintegracji społeczno – zawodowej.

W Punkcie Aktywności Seniora zorganizowano 31 spotkań, w których średnio uczestniczyło 13 osób. W ramach PAS, przeprowadzono między innymi zajęcia kulinarne, artystyczne, ogrodnicze oraz 10 godzin warsztatów ergoterapii i rękodzielstwa „Makrama – kreatywnie zaplątani”, których celem była aktywizacja poznawcza i społeczna, usprawnianie manualne i koordynacyjne, wzrost samooceny i sprawczości jako ważnego czynnika pozytywnego postrzegania życia w okresie starości. Zorganizowano także trzy wyjazdy edukacyjno – integracyjne do Zakopanego (11.06.2024 r.), Tarnowa i Ciężkowic (1.10.2024 r.), Rabsztyna, Pustyni Błędowskiej i Olkusza (30.10.2024 r.) oraz wyjście do kina Sokół w Trzebini (11.12.2024 r.). Zorganizowano także spotkanie z okazji 10 rocznicy funkcjonowania Punktu oraz wigilijne.

III. Grupa edukacyjno-samopomocowa dla matek

Grupa skierowana jest do matek pozbawionych wzorców i umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nad dziećmi. W roku 2024 odbyły się dwie edycje grupy. W pierwszej wzięło udział 9 osób, a w drugiej 8. Spotkania grupy odbywały się raz w tygodniu. Przedmiotem zajęć było:

1. Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu:
 - a/ wychowania i opieki nad dzieckiem,
 - b/ stosowania kar i nagród wobec dzieci,
 - c/ niebezpieczeństw wynikających z picia alkoholu w różnych okresach ciąży,
 - d/ komunikacji interpersonalnej.
2. Nauka umiejętności nawiązywania życzliwych, ciepłych relacji z dziećmi i właściwego okazywania uczuć.
3. Podniesienie wiary we własne siły i możliwości oraz zwiększenie poczucia własnej wartości.
4. Nabycie umiejętności organizacji czasu wolnego i prowadzenia zdrowego stylu życia.
5. Rozpoznawanie własnych zachowań i praca nad emocjami.
6. Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów.
7. Trening umiejętności społecznych (trening budżetowy).
8. Trening umiejętności kulinarnych.

Systematyczne spotkania grupowe przyczyniły się m.in. do:

- podniesienia wiary we własne siły i możliwości oraz zwiększenia poczucia własnej wartości,
- nabycia umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami i trudnościami dnia codziennego,
- pogłębienia wiedzy w zakresie wychowania i opieki nad dziećmi oraz w zakresie komunikacji interpersonalnej,
- poprawy relacji między członkami rodzin,
- pogłębienia wiedzy w zakresie planowania wydatków i gospodarowania budżetem domowym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pogłębienia wiedzy z zakresu zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- nabycia umiejętności organizacji czasu wolnego i prowadzenia zdrowego stylu życia,
- nawiązania nowych znajomości i kontaktów z innymi matkami mających podobne problemy.

Prowadzone spotkania grupowe stworzyły warunki do dojrzałego wsparcia, opartego na empatycznym słuchaniu i bliskich kontaktach, które umożliwiły wzajemne dzielenie się doświadczeniem i przeżyciami. Grupa wsparcia prowadzona w formie regularnych spotkań to

także poprawa społecznego funkcjonowania matek, poprzez psychiczne wsparcie, a także szeroko rozumianą edukację związaną z rolą matki.

Oprócz regularnych spotkań w maju i listopadzie 2024 roku zgodnie z harmonogramem działań Grupy zorganizowano rodzinną wycieczkę do Parku Rozrywki GOAIR w Krakowie, gdzie dzieci miały możliwość skorzystania z wielu atrakcji. Zorganizowanie wycieczki jest istotnym elementem pracy grupy, ponieważ pozwala na wspólne spędzenie czasu z dziećmi i wspólne przeżywanie radości, co prowadzi do poprawy relacji w rodzinach i jest zgodne z celami grupy. Grupa wsparcia prowadzona w formie regularnych spotkań, przyczyniła się do poprawy społecznego funkcjonowania matek, poprzez psychiczne wsparcie, a także szeroko rozumianą edukację związaną z rolą matki.

IV. Grupa Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną

W ostatnim kwartale 2023 r. w Ośrodku została uruchomiona nowa grupa skierowana do dorosłych mieszkańców Gminy Trzebinia w przedziale wiekowym od 30 do 65 roku życia, dotkniętych niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym lub lekkim, korzystających ze wsparcia tut. OPS. Spotkania grupy odbywały się raz w tygodniu w Klubie Integracji Społecznej, uczestniczyło w nich 5 osób (w tym 1 osoba uczestniczyła nieregularnie i zakończyła udział w październiku 2024). Osoby dotknięte niepełnosprawnością intelektualną wymagają wsparcia w formie działań warsztatowych i spotkań, które pozwolą na zmniejszenie poczucia osamotnienia, rozwinięcia własnych zainteresowań i nabycie umiejętności spędzania czasu wolnego.

Główny przedmiot zajęć grupowych to:

1. Nauka samodzielności w podstawowych czynnościach życiowych.
2. Minimalizowanie poczucia osamotnienia oraz izolacji społecznej.
3. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
4. Promowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego.
5. Podniesienie poczucia własnej wartości.
6. Trening umiejętności kulinarnych.
7. Trening umiejętności intelektualnych.
8. Trening umiejętności dbania o higienę osobistą.

Najważniejsze osiągnięte efekty to:

- Poprawa samodzielności w czynnościach codziennego funkcjonowania, samoobsługi, podniesienie jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- Wzrost poczucia własnej wartości, doskonalenie umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i usamodzielnianiu się.
- Wzrost świadomości zdrowotnej oraz utrwalenie nawyku dbania o zdrowie i higienę osobistą uczestników.

W 2024 r. spotkania w grupy odbywały się w formie warsztatów, zajęć edukacyjnych oraz zajęć plastycznych i rękodzielniczych. Ponadto odbyły się 2 wycieczki wyjazdowe (Kraków, Rabsztyn oraz Olkusz i Puszcza Błędowska), 1 wyjście do kina, spotkania integracyjne, wycieczki plenerowe na terenie Gminy Trzebinia.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach ich realizacji Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebini zatrudniał na podstawie umowy o pracę (zadaniowy czas pracy) trzech asystentów rodzin, którzy podejmowali pracę z rodzinami.

Statystyka dotycząca rodzin objętych wsparciem asystenta

W 2024 roku łącznie z pomocy w formie asystenta skorzystało 48 rodzin, z czego:

- 6 w okresie do 3 miesięcy,
- 22 w okresie powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy,
- 20 w okresie powyżej jednego roku.

Z 24 rodzinami współpraca została zakończona ze względu na:

- zaprzestanie współpracy przez rodzinę (12 rodzin),
- zrealizowanie zakładanych celów pracy z rodziną (10 rodzin),
- na brak efektów pracy (1 rodzina),
- ze względu na zmianę metod pracy (1 rodzina).

Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny:

Liczba rodzin, u których występuje problem alkoholowy – 14

Liczba rodzin, u których występuje problem przemocy domowej - 10

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 48

Liczba rodzin, u których występuje problem bezrobocia – 23

Liczba rodzin, u których występuje niepełnosprawność – 24

Liczba rodzin posiadających nadzór kuratora – 39

Liczba rodzin, których sąd zobowiązał do współpracy z asystentem -28

Liczba rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej - 11

W ramach realizacji zadania związanego ze wspieraniem rodziny Ośrodek poniósł koszty związane ze współfinansowaniem pobytu 79 dzieci w systemie pieczy zastępczej (20 osób przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 59 w rodzinnej pieczy zastępczej). W ubiegłym roku liczba nowych dzieci umieszczonych w pieczy wyniosła 13 (z czego 12 umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej). Współfinansowanie pobytu dzieci, zgodnie z ustawą jest zadaniem własne gminy o charakterze obowiązkowym. W 2024 roku wydatkowano na ten cel na 1 155 588. Z roku na rok wzrastają koszty po stronie Gminy związane z realizacją tego zadania. Ma to związek ze wzrostem kosztów utrzymania oraz ustawowym wzrostem procentowej odpłatności (w pierwszym roku pobytu dziecka gmina płaci 10% kosztów, w drugim 30%, a od trzeciego roku 50%). Ponadto należy zwrócić uwagę, że sytuacja odebrania dziecka z rodziny biologicznej i umieszczenie go w placówce lub rodzinie zastępczej jest wyjściem ostatecznym, które odbywa się po wyczerpaniu wszelkich możliwości pracy z rodziną i daniu jej szansy na poprawę funkcjonowania. Obserwuje się, że rodzice biologiczni po odebraniu dziecka bardzo często nie są zainteresowani podjęciem starań, aby go odzyskać i nie podejmują prób zmiany swojej sytuacji.

